

Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв

КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Правове забезпечення соціокультурної діяльності

Рівень вищої освіти: перший /бакалаврський/ рівень

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Назва освітньо-професійної програми: Диригентсько-хорове мистецтво (народне)

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.mfknukim.mk.ua/course/view.php?id=754>

Рік навчання III: Семестр : V

Викладач: Баковецька О. О. (лекції, практичні, підсумковий контроль)

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Правове забезпечення соціокультурної діяльності» є вибірковою освітньою компонентою навчального плану як вибіркова складова, що дає можливість створити індивідуальну освітню траєкторію.

Після вибору ця дисципліна стає для студента обов'язковою та спрямована на формування здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, враховувати політичні, правові, економічні аспекти формування ринку культури.

Мета: забезпечення стійкої системи знань студентів про специфіку державного управління у сфері культури та функціонування культурних інститутів як основних суб'єктів соціокультурної діяльності; усвідомлення студентами значення норм права, які регулюють різноманітні форми та види правового забезпечення у соціокультурній діяльності.

Завдання курсу:

- навчити студентів орієнтуватися в організаційно-правових основах формування культурної політики;
- сформувати навички, необхідні для практичного застосування отриманих знань в професійному майбутньому;
- ознайомлення із практикою реалізації культурної політики в Україні.

Предметом дисципліни є теоретичні засади та принципи правового забезпечення соціокультурної діяльності.

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторних годин	Самостійної роботи студента	Вид підсумкового контролю
5	90	40	50	залік

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми, опис теми, завдання для самостійної роботи	К-сть годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	Оцінка (бали)
<p><i>Тема 1.1. Поняття та сутність державної культурної політики. Соціально-культурна діяльність української держави.</i></p> <p>Становлення культурної політики як окремого методу державного управління у сфері культури. Знакові події ХХ ст., які вплинули на становлення поняття культурної політики. Теоретичні підходи до визначення культурної політики. Культурна політика як специфічний вид діяльності держави у сфері культури, що ставить на меті сприяння розвитку національної культури в інтересах національної спільноти.</p> <p>Суб'єкти культурної політики. Мета та завдання культурної політики. Способи здійснення, процедури та інструменти культурної політики. Інструменти державного регулювання у сфері культури. Функції державного управління соціально-культурної сфери. Особливості правового регулювання соціально-культурної діяльності України.</p>	4	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	2	практичне	Опитування, тестування, перевірка роботи, ситуаційні завдання	100
	10	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<p><i>Тема 1.2. Соціокультурні інститути в системі забезпечення функціонування культурної політики.</i></p> <p>Соціокультурні інститути як центри забезпечення та реалізації культурної політики.</p> <p>Політика держави в забезпеченні функціонування соціокультурних інститутів:</p> <p>бібліотеки (загальні засади підтримки бібліотечної справи, координація діяльності бібліотек, доступність до інформації, створення і підтримка</p>	6	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	4	практичне	Опитування, тестування, перевірка роботи, ситуаційні завдання	100
	10	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату;	100

<p>бібліотечного ресурсу, розвиток бібліотечного обслуговування, міжнародне співробітництво, законодавча, матеріально-технічна підтримка);</p> <p>музеї (особливості державної підтримки Музейного фонду, соціально-економічна, правова підтримка музейної справи, основні засади формування сучасної музейної справи, наукова, матеріально-технічна підтримка);</p> <p>театри (основні засади підтримки і розвитку театральної справи, фінансове, матеріально-технічне, кадрове, інформаційне, наукове, нормативно-правове забезпечення створення та функціонування);</p> <p>парки (основні засоби збереження, використання територій та об'єктів, науково-дослідна, рекреаційна, туристична діяльність, економічні засоби забезпечення організації і функціонування (екологічні фонди));</p> <p>виставкові центри, мистецькі галереї (основні засади державної підтримки: рівні умови виставкової діяльності для різних форм власності, розвиток творчої різноманітності, свобода доступу, захист вітчизняної виставкової діяльності, міжнародне співробітництво);</p> <p>філармонії, концертні організації, кінотеатри, палаци і будинки культури, клубні заклади, архівні установи, заклади освіти в сфері культури.</p> <p>Роль підприємств, установ з виробництва культурного продукту в реалізації основних завдань культурної політики. Засоби масової інформації в системі забезпечення політики в сфері культури, нормативно-правові засади.</p> <p>Професійна творча діяльність як основа забезпечення та реалізації основних засад та пріоритетів державної культурної політики.</p>			вирішення завдань	
<p><i>Тема 2.1. Права людини і громадянина як юридична категорія. Культурні права та свободи людини та громадянина як основа державної політики.</i></p> <p>Права людини як юридична категорія,</p>	6	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	4	практичне	Опитування, тестування, перевірка роботи, ситуаційні завдання	100

<p>як нормативна форма взаємодії людей, упорядкування зв'язків, координація вчинків і діяльності, запобігання протиріч, протиборства, конфліктів. Права людини в системі формування умов й способу життєдіяльності людей, що об'єктивно необхідні для забезпечення нормального функціонування індивіда, суспільства, держави. Принцип волі, рівності, справедливості як основа прав. Політичне, правове, моральне, релігійне, соціальне, культурне як ідея в правах людини. Право людини як норма її свободи.</p> <p>Поняття «культурне право» як продовження й поглиблення загальної концепції прав людини. Зміст культурних прав і свобод. Творча різноманітність як необхідна умова реалізації культурних прав.</p> <p>Нормативно-правове забезпечення культурних прав людини. Загальна декларація прав людини в системі культурних прав і свобод. Конституція України як гарант забезпечення культурних прав громадян. Закон України «Про культуру» як основа свободи творчості, збереження, розвитку, пропагування культурної самобутності, доступу до культурних цінностей, культурної спадщини і культурних благ. Галузевий закон в системі забезпечення культурних прав і свобод.</p>	10	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<p><i>Тема 2.2. Держава як гарант забезпечення культурної політики.</i></p> <p>Культурна функція держави: поняття, сутність та зміст. Основні завдання культурної функції держави. Українське культуротворення, розуміння специфіки. Концептуальна модель культурної діяльності Українців.</p> <p>Державно-управлінські відносини та їх правове регулювання. Державне управління та виконавча влада. Конституційні засади співвідношення законодавчої та виконавчої гілок державної влади в Україні.</p> <p>Законодавча влада в Україні, основні принципи формування культурної</p>	4	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
<p>Культурна функція держави: поняття, сутність та зміст. Основні завдання культурної функції держави. Українське культуротворення, розуміння специфіки. Концептуальна модель культурної діяльності Українців.</p>	2	практичне	Опитування, тестування, перевірка роботи, ситуаційні завдання	100
<p>Державно-управлінські відносини та їх правове регулювання. Державне управління та виконавча влада. Конституційні засади співвідношення законодавчої та виконавчої гілок державної влади в Україні.</p> <p>Законодавча влада в Україні, основні принципи формування культурної</p>	10	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100

<p>політики. Механізм виконавчої влади: поняття і складові елементи. Управлінській зміст виконавчої влади у сфері культури і мистецтв, місце Президента в її реалізації. Роль Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, місцевих адміністрації в реалізації культурної політики держави.</p> <p>Міністерство культури України: основні завдання, структура, апарат управління. Законотворча діяльність міністерства та нормативно-правова акти.</p> <p>Роль і місце органів місцевого самоврядування у реалізації державної культурної політики у сфері культури.</p>				
<p><i>Тема 2.3. Міжнародне законодавство як основа культурного співіснування.</i></p> <p>Міжнародні культурні зв'язки як форма забезпечення державної політики в сфері культури. Основні засади державної політики у сфері розвитку і забезпечення міжнародного культурного співробітництва. Заклади культури, професійні творчі працівники, творчі спілки, громадяни як суб'єкти міжкультурних відносин. Міжкультурна взаємодія - як процес створення, утвердження і посилення культуротворчого зв'язку. Культуротворчий потенціал міжетнічної згоди і консолідації суспільства.</p> <p>Діалог культур – контекст проблематики. Поняття міжкультурного діалогу. Підходи до міжкультурного різноманіття. Подолання перешкод міжкультурного різноманіття.</p> <p>Розвиток національної культури за межами України. Національно-культурні потреби українців, які проживають за межами України. Українська діаспора, організаційно-правові засади функціонування і діяльності.</p>	6	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	2	практичне	Опитування, тестування, перевірка роботи, ситуаційні завдання	100
	10	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
	90		Всього: 100*0,25	25
Вид підсумкового контролю:	Залік	Форма контролю	Тести	50
			Практичне завдання	25
			Загальний підсумок	100

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення Microsoft Word, Microsoft Power Point для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гриценко О. Культура і влада. теорія і практика культурної політики в сучасному світі. – Київ : УЦКД, 2006. – 228 с.
2. Гриценко О. Культурний простір і національна культура: теоретичне осмислення та практичне формування / Олександр Гриценко. – Київ : Інститут культурології НАМ України, 2019. – 256 с.
3. Копієвська О. Р. Культурна функція держави в контексті національного державотворення : монографія / О. Копієвська. – Київ : НАКККіМ, 2010. – 271 с.
4. Косенко С. И. Культура как специфический аспект внутренней и внешней политики Франции / С. И. Косенко // Современная Европа: проблемы и перспективы. – 2007. – С.77-86.
5. Кравченко О. В. Культурологічна парадигма державної культурної політики України / О. В. Кравченко // Культура і сучасність : альманах / голов. ред. В. А. Бітаєв ; М-во культури і туризму України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ : Міленіум, 2010. – Вип. 2. – С. 111–116.
6. Культурні практики і культурна політика. Актуальні питання соціокультурної модернізації в Україні : аналітична доповідь / [Андрій Єрмолаєв [та ін.] ; ред.-упоряд. Олександр Левцун]. – Київ, 2012. – 163 с.
7. Леонова А. Державна етнокультурна політика в сучасній Україні : теорія і практика : монографія / А. Леонова. – Київ, 2005. – 273 с.
8. Малімон В. І. Культурна політика держави як чинник реформування суспільства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 / В. І. Малімон ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. - Івано-Франківськ, 2011. – 20 с.
9. Малімон В. І. Особливості та проблеми державного культурного будівництва в сучасній Україні / В. І. Малімон // Стратегія реформування системи державного управління на засадах демократичного врядування : матеріали науково-практичної конференції за міжнародною участю (Київ, 31 травня 2007 р.). – Київ : НАДУ, 2007. – С. 244–246.
10. Малімон В. І. Проблеми модернізації державного регулювання у сфері культури / В. І. Малімон // Публічне адміністрування: теорія і практика. – 2010. – Вип. 2 (4).
11. Менеджмент в сфері культури : учебное пособие / под ред. И. М. Болотникова, Г. Л. Тульчинского. – СПб : СПб ГУКИ, 2017.
12. Національний звіт про культурну політику в Україні // Керівний комітет з культури Ради Європи. – Страсбург. – 2007.
13. Про День пам'яток історії та культури : указ Президента України від 23 серпня 1999 р. / Верховна Рада України. – Київ, 1999.
14. Про затвердження Положення про Музейний фонд України : постанова Кабінет Міністрів України від 20 липня 2000 р. / Верховна Рада України. – Київ, 2000.

15. Про затвердження Положення про Українську цифрову бібліотеку : наказ Міністерство культури України від 08 серпня / Верховна Рада України. – Київ, 2018.
16. Про затвердження Порядку ведення Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України : наказ Міністерство культури України від 11 грудня 2017 р. / Верховна Рада України. – Київ, 2017.
17. Про затвердження Порядку формування базової мережі закладів культури : постанова Кабінет Міністрів України від 24 жовтня / Верховна Рада України. – Київ, 2012.
18. Реформа в культурній сфері: нові інструменти культурної політики України в умовах інтеграції в європейський культурний простір : матеріали круглого столу, організованого Фондом А. Яценюка. – Київ, 2015.
19. Рижкова С. А. Творення, трансляція, інтерпретація та споживання культури : монографія / С. А. Рижкова, І. В. Кузнецова, І. О. Шевченко. – К. : НАКККіМ, 2010. – 476 с.
20. Теорія та історія соціокультурної діяльності : навч. посібник / О. Б. Петінова, В. В. Опанасюк. – Одеса, 2018. – 78 с.
21. Тульчинский Г. Л. Менеджмент в сфере культуры : учебное пособие / Г. Л. Тульчинский, Е. Л. Шекова. – СПб : Лань ; Планета музыки, 2009. – 528 с.
22. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько ; за ред. Ю. П. Богуцького. – К. : Знання, 2007. – 680 с.
23. Українське законодавство: засоби масової інформації / упоряд. Т. Котюжинська, Л. Панкратова. – Київ, 2004. – 368 с.
24. Чижиков В. М. Теория и практика социокультурного менеджмента : учебник / В. М. Чижиков, В. В. Чижиков. – Москва : МГУКИ, 2008. – 608 с.
25. Шестак В. С. Сучасний стан та перспективи законодавчого забезпечення реалізації культурної функції держави / В. С. Шестак // Право і безпека. – 2009. – № 1. – С. 30–35.

Допоміжна

1. Боголюбова Н. М. К вопросу о культурных связях в современной социокультурной ситуации / Н. М. Боголюбова, Ю. В. Николаева // Вестник Санкт-Петербургского государственного университета культуры и искусств. – 2011. – № 3 (8). – С. 181-185.
2. Буланін Д. Культурная политика. Проблемы теории и практики / Д. Буланін. – Москва, 2003. – 168 с.
3. Дрожжина С В. Культурні норми як регулятор суспільних відносин/ С. В. Дрожжина // Мультиверсум. Філософський альманах : зб. наук. праць / гол. ред. В. В. Лях. – Київ, 2004. – Вип.39. – С. 120-126.
4. Дяченко Н. Державна культурна політика в Україні та її вплив на регіональний розвиток: огляд підходів і методів / Наталя Дяченко // Вісник

- Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Харків, 2015. – С. 88-91.
5. Конвенція про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження : від 20 січня 2010 р. / Верховна Рада України. – Київ, 2010.
  6. Кулик Н. Шляхи розв'язання сучасних проблем розвитку культури в Україні / Н. Кулик // Бібліотечна планета. – 2010. – № 3. – С. 32-33.
  7. Культурне відродження та соціальна трансформація України. Роль культури та мистецтва у зміцненні стійкості постмайданної України : дослідження – Київ, 2020.
  8. Манди С. Культурная политика : краткое руководство / С. Манди // Культурная политика в Европе : выбор стратегии и ориентиры. – Москва : Либерия, 2002. – С. 37-99.
  9. Роль публічних бібліотек у формуванні правової культури населення : (аналіт. довідка) / [уклад. Р. П. Круценко ; відп. за вип. К. С. Бугаєнко]. – Черкаси, 2010. – 8 с.
  10. Семенов Н. С. Философия традиции Востока / Н. С. Семенов. – Минск : Европейский гуманитарный университет, 2004. – 304 с.
  11. Соколенко Ю. Поняття культурних прав і свобод людини та громадянина / Ю. Соколенко // Право України. – 2005. – № 2. – С. 27-32.
  12. Стріха М. Українська держава і культура : спроба пошуків взаємодії на тлі світового довіду / М. Стріха // Розбудова держави. – 1996. – № 11. – С. 50-53.
  13. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : навч. посібник / М. В. Туленков. – Київ : Каравела, 2012. – 304 с.
  14. Фесенко Н. С. Державне регулювання розвитку культури на регіональному рівні : автореф. дис. ... канд. наук з державного управління : спец. 25.00.02. / Н. С. Фесенко. – Харків, 2006. – 18 с.
  15. Яценко Е. П. Правовые аспекты в области музейной деятельности во Франции / Е. П. Яценко // Культура в современном мире : опыт, проблемы, решения. – Москва, 1996. – С. 41-53.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Аналіз програм збереження культурної спадщини [Електронний ресурс] // Центр культурного менеджменту. – Режим доступу : <http://www.kultura.org.ua/?p=1509>. – Назва з екрана.
2. Директиви культурної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/1508_Dyrektyvy-kulturnoji-polityky.pdf. – Назва з екрана.
3. Зайцева Н. А. Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме [Электронный ресурс] : учебник / Н. А. Зайцева // Все о туризме. – Режим доступа : https://tourlib.net/books_tourism/zajceva.htm. – Название с экрана.
4. Марасюк С. С. Етнокультурна складова розбудови української державності [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<https://sites.google.com/site/sociuminfanalitingdnepr/home/analitika/stati/etnokulturna-skladova-rozbudovi-ukraienskoie-derzavnosti>. – Назва з екрана.

5. Сербіна Є. А. Специфіка державної культурної політики в контексті взаємодії громадських організацій з органами державної виконавчої влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://academy.gov.ua/ej/ej10/doc_pdf/Serbina.pdf. – Назва з екрана.
6. Сучасний сталий розвиток в сфері культури: зарубіжний досвід для України [Електронний ресурс] : монографія / Н. М. Драгомирецька, С. С. Дружинін, С. В. Думинська, Р. П. Жилавська, Ю. В. Ковальова. – Режим доступу : <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/22.05.2019.pdf>. – Назва з екрана.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Правове забезпечення соціокультурної діяльності» передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Система оцінювання та вимоги

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ВИД КОНТРОЛЮ	БАЛИ
	присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	Викладач враховує присутність на заняттях та додає оцінку у відповідну поточну оцінку за тиждень.
	активність студента під час аудиторних занять (підготовка доповідей за лекційним матеріалом, ведення конспекту, опрацювання літератури за темами дисципліни, володіння теоретичними положеннями дисципліни, тестування, створення презентацій, усне опитування)	за активність студента під час аудиторних занять максимальна оцінка складає 100 балів за тиждень.
РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ	Контрольна робота 1 (Складається раз у півріччя) Проводиться у формі тестування. Студенту надається на вибір три варіанти по 25 тестів. Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали.	Максимальна оцінка становить 100 балів. Викладач виставляє її у загальну поточну відомість накопичених балів за відповідний тиждень.
	Всього: у кінці навчального півріччя сума накопичених балів помножується на коефіцієнт 0,25 (100*0,25)	25 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік Проводиться у формі тестування. 3 варіанти по 50 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,25 балів.	75 балів
	Загальна оцінка:	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
84–89	B	добре	
74–83	C		
66–73	D		
61–65	E	задовільно	
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

Баковецька О. О.

Завідувач кафедри

Сидоренко Т. В.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри інформаційної,
бібліотечної та архівної справи
від 15 травня 2020 р.,
протокол № 11